

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: (p.ö.)

Cím: A főváros át akarja kövezni a poros makadámutakat

Forrás: Az Est

Bp

1923. 4. 5.

(Helv)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

725.092.1

Hely

Idő

"1923"

Személy

Helyszám

A főváros át akarja kövezni a poros makadámutakat

Nagyobb kövezési kölcsönt vesznek fel

— Az Est tudósíójától —

A por ellen a háborús ultimátumot Fock Ede helyettes polgármester küldte el a főváros tanácsának. Az egyik bizottsági ülésen mint elnök konstatació, hogy rettentően porfelhőkben fuldokolnak a pestiek és megállapította még, mint a főváros egyik vezető tisztviselője, hogy ha idejében nem tesszük meg mindent a város portalanítására, nyáron tűrhetetlen lesz itt az élet.

Felkerestük Fock Ede helyettes alpolgármestert, egyrészt azért, mert ennek az akciónak megértő harcosa, másrészt pedig, mert az utak karbantartására, mint az út- és csatornaépítési osztály vezetőjének, neki döntő befolyása van.

— Nagyon helyes — mondotta — minden lehetőséget megtenni, hogy Budapesten tűrhető legyen a levegő. Természetesen számolni kell azzal, hogy a fővárosnak ez az akció nagy anyagi áldozatába fog kerülni, de meg vagyok arról győződve, hogy mindent megteszünk, ami emberileg lehetséges. Sőt, legyünk őszinték,

már eddig is sok minden történt. Örömmel konstatació, hogy az uccákat már öntözik és a levegő feltétlenül jobb, mint ezelőtt volt.

Till-tanácsnok a főváros legutolsó tanácsülésén számszerűen jelentette be, hogy eddig hány autóbusszot és öntözőgépet sikerült üzembehelyezni és rögtön leszögezte, hogy a helyzet folyton javulni fog, mert a vízművektől mindenképp több és több vizet kapunk öntözésre. Nem szabad azt hinni, hogy a mi nyomorúságunk egyedül álló. Nemrégiben járt külföldön és azt a meggyőződést szerzte, hogy a legyőzött államokban éppen úgy mint nálunk, lerongyolódott a kövezet, viszont a győztesek javítanak és új utakat csinálnak. Minden-minden a nagy nemzeti szerencsétlenségünkkel van szoros kapcsolatban.

Azután a makadámútra telerökölt a szó. A főváros útvonalainak egyharmadát tessék ki a makadámútra. Fock tanácsnok mindig a makadámútra ellen volt.

— En most is a régi álláspontot képviselem — válaszolt Fock tanácsnok — és

arra törekszem, hogy legalább a kisebb makadámútraikat átkövezem.

A múltban a makadámútra létesítése tényleg nagyon olcsó volt, olcsón lehetett termelékkeveket kapni, amelyeket aztán gőzhengerrel lesimítottunk, erre került a földréteg, amelyet szintén hengerekkel tettünk egyenletessé. A bé-

keben a makadámútra nem csináltak port, mert részint a körteket kátrányozni tudtuk, másrészt pedig a port olajozással fogtuk le. Ma a kátrány és az olaj megfizethetetlen.

Gyönyörű makadámútra lehet még ma is látni Londonban és Belgiumban, ott ideálisan szépek ezek az utak, de ott van elég olaj és kátrány. A mi Stefánia utunk a békében gyönyörű volt, ma azonban sem tudjuk úgy fenntartani, mint azelőtt. A Stefánia útról valóban most sok por kerül be a fővárosba. Egyetlen megoldás most a víz, öntözni, öntözni, meg ismét öntözni. Így fogunk segíteni rajta és remélem, hogy nem lesz panasz ellenünk.

A makadámútra átkövezése mellett szól az a körülmény, hogy minden esztendőben, hivatalos kifejezéssel élve, be kell áruváni az utakat. Ez azt jelenti, hogy drága zúzott követ kell beszerezni és az utakat majdnem újra kell helyreállítani. Negy-öt, maximálisan hat esztendő

alatt annyi pénzt emészt fel ez a munka, hogy abból rendes kövezés is kifizethető. Ezenkívül pedig munkanélküliséget is spórolunk, ami most szintén fontos szempont. Ezt az álláspontomat sikerült megértetni és

szó van arról, hogy nagyobb összegű kövezési kölcsönt veszünk fel.

El percében még az összeg nagyságáról nem határoztunk, de hiszen erről addig szó sem lehet, míg a külföldi kölcsönök ügyét és a főváros nagy pénzügyi kérdéseit meg nem oldották. Igéretet kaptam arra, hogy a lehető legnagyobb összeget fogják rendelkezésemre bocsátani.

— Egyelőre tehát csak a makadámútra rendbehozatalára adtam ki az utasítást.

Az egyes előljárási osztályok megtették az intézkedést, hogy az útkaparók húzzák le a sárt. Ez a munka most van folyamatban. Ezenkívül nyolc gőzhengert kerületenként szétosztottunk és a munka igazán gőzerővel indul meg.

— A tervbe vett kövezési munkák közül először a Lenke utat kövezük át, itt vannak a köztisztviselők raktárai, hallatlan nagy a forgalom, a kövezés itt most már nem halasztható. A kövezési utakat, a Hidegkuti utat és a Budahegyi utat szintén ki kell kövezni. A faburkolatot most már majdnem mindenütt kicseréltük. Most kerül a sor a Wesselényi uccára

és a *máriauccai* faburkolat kicsere-
lésére. Mindenütt az apró kö-
vekre térünk át. Ez ellen az volt
a kifogás, hogy nagy zajt csinál,
de sajnos ilyen szempontok most
már nem irányíthatnak bennün-
ket. *A faburkolattal különben,
mint legutóbb láttam, Párizsban is
nagy bajok vannak.* Tavasszal a
faburkolat ott is rettenetesen le-
vott rongyolva.

**Nagy baj az is, hogy az úgy-
nevezett vágányzónát nehéz
rendbehozni.**

Vágányzónának nevezik a villa-
mosvasuti sínek között lévő terüle-
tet és a sínektől jobbra, balra még
egy-egy méternyi szalagot. Ezt a
területet a villamosvasuti társa-
ságoknak, illetve most már a fővá-
ros új részvénytársaságának kell
rendben tartani. Már érintkezésbe
is léptünk velük, ők azonban azzal
védekeznek, hogy az első vezetőkről
*a felsővezetékre fognak áttérni s
amíg ez meg nem történik, addig
ezeket a munkálatokat nem végez-
hetik el.* Ez érthető is, mert ilyen
gyökeres reformnál egészen más
síneket kell elhelyezni, mint ame-
lyek eddig voltak lefektetve. A
magam részéről *esztétikai szem-
pontból mindig ellene voltam a
felsővezetéknek.* Schol a világon
úines már felsővezeték, csupán
egyes német városokban, ame-
lyekben a felsővezetéseket világi-
tószlopokra helyezik el.

A világitóoszlopok nagyon izlé-
sesek és mint külső dísz is szere-
pelnek. *Ma azonban sajnos, nem
nagyon lehet ilyen szempontokat*

*latolgatni és ad-
dig, míg a villa-
mossal nem me-
gyünk a föld alá,
valószínűleg ne-
kem is hozzá kell
járulnunk, hogy
teljesen a felső-
vezetékhez térjünk
át.* A főváros

tanácsa legközelebb foglalko-
zik ezzel a kérdéssel, én már
várom a döntést, mert aztán
már nem lehet kifogás, hogy ilyen
szempontok hátráltatják az *ucca*
rendbehozását. Egy-két *uccában*
túrheterlen már a kövezet. Például
a Sóbáz *uccában* alig lehet járni.
Addig azonban a főváros sem hoz-
hatja rendbe az úttesteket, amíg a
villamos nem rendezi az ő terüle-
tét, mert különben a mi munkánk
egészen kárbavészne.

Végül megjegyezte Fock tanács-
nok, hogy az *uccakövek meglazul-
tak és a hézagokban felgyülemlik
a por, ez is piszkítja a levegőt.*
Eredetileg ezt is szurokkal szeret-
ték volna lekötöni, de közbejötték a
megváltozott viszonyok, lehetetlen
volt ilyesmire gondolni. Nagy baj
az is, hogy nálunk a *lovak patkói-
ban még mindig hegyes patkósző-
gek vannak.* Külföldön erről már
letettek és más *patkolási módot
fogadtak el.* Ez jobb a lovaknak
is, sikos időben nem csúsznak el,
viszont a kövezetnek sem olyan
ártalmas, mert a hegyes patkósző-
gek fölsértik az uccaköveket és ez-
zel is fokozzák a port, a piszkot.

A tanácsnok szerint csak egyet-
len egy mód van arra, hogy nyá-
ron Budapesten túrheter legyen a
levegő és ez az: *víz, víz, csakis
víz adjanak* a főváros útteste-
inek öntözésére és tisztántartására.

(p. 8.)